

[P. N. Petersen (Røgle).]

danne sig en mening om. Jeg finder ingen anledning til at lægge skjul på, at det er med dyb bekymring, jeg imødeser den videre udvikling af disse forhandlinger, der overmåde let kan medføre så omfattende foranstaltninger, at vi for vort vedkommende vanskeligt vil kunne magte dem. Og så kunne det altså være, hvad det være ville, hvis disse foranstaltninger kunne sikre vort lands og vort folks fremtid. En absolut sikkerhed kan vanskeligt betales for dyrt; men det ulykkelige i den nuværende situation er, at de foranstaltninger, som her forberedes, ikke yder os den mindste sikkerhed mod en besættelse af vort territorium under eventuelle krigeriske forviklinger i Europa.

Den eneste argumentation, der taler til fordel for Danmarks tilslutning til de foranstaltninger, der er en konsekvens af Atlantpagten, er den præventive betydning, som måske kan ligge deri, at en eventuel angriber som følge af disse foranstaltninger måske vil betænke sig nogle gange, inden angrebet sættes ind. Men det kan også virke som en provokation. Da England i april måned 1939 ydede sin garanti til Polen, skyndte Hitler sig at forberede overfaldet på Korridoren. Det vides nu, at Hitler slet ikke påtænkte noget angreb mod Polen i 1939, før den britiske garanti var blevet afgivet. Jeg må derfor gå ud fra, at selvom den højtærede forsvarsminister og den høje regering er af den opfattelse, at de foranstaltninger, der nu skal træffes, kun har præventive hensigter, er man ikke fremmed for den tankegang, at disse foranstaltninger også kan virke modsat hensigten og udløse så vældige kræfter, at følgerne ikke kan overskues. Det er denne frygtelige risiko, som vi fra det radikale venstres side ikke kan og ikke vil tage medansvaret for.

Vi gik imod Danmarks tilslutning til Den nordatlantiske Traktat, fordi vi frygtede følgerne af dette skridt for Danmarks vedkommende. Igennem det foreliggende forslag får vi præsenteret en af følgerne, og det er desværre kun en begyndelse, der vil drage yderligere skæbnesvangre følger efter sig. Er der da ikke en mulighed for, at regeringen i den elvte time endnu en gang vil tage vort lands og vort folks stilling op til fornyet overvejelse?

Ude i befolkningen er der åbenbart en voksende følelse af, at det er farlige veje, det danske folk nu er begyndt at betrede. Professor Wieth-Knudsen og oberstløjtnant Rosted-Løvgreen har i disse dage rettet en indtrængende appel til regering og rigsdag om at besinde sig endnu en gang, inden det

bliver for sent. De har med saglige argumenter påvist det uholdbare i Atlantpolitikken for Danmarks vedkommende, og de har med stærke — jeg synes unødigt stærke — ord karakteriseret regeringens og rigsdagsflertallets handlemåde i den for Danmark så livsvigtige afgørelse, der nu skal træffes. De skulle nødigt tale for døve øren.

Alt i alt er det radikale venstres stilling den, at vi for vort vedkommende ikke er i stand til at medvirke ved gennemførelsen af den rigsdagsbeslutning, der her er stillet forslag om, fordi baggrunden for denne beslutning er uoverskuelig; derfor vil den også kunne drage de alvorligste følger for vort land og for vort folk efter sig, og det hverken kan eller vil vi fra vor side tage medansvaret for.

Chr. Nielsen: Jeg anmoder på forhånd om tilladelse til at bringe et par korte citater i mit indlæg.

Det forslag til rigsdagsbeslutning, som her er til behandling, indeholder i virkeligheden tre beslutninger, der hver for sig på det stærkeste griber ind i Danmarks selvstændighed. Udnævnelsen af en amerikaner til øverstkommanderende for de fælles hærstyrker for atlantpagtnationerne, tildelingen af danske soldater til samme øverstkommanderende og endelig tiltrædelsen af Tysklands genoprustning er — som den socialdemokratiske ordfører (Henry Hansen) også betegnede det — noget, der får de mest vidtrækkende og store følger for Danmark.

Når det forholder sig på den måde, er det første, jeg mærker mig i forslaget, det, at regeringen allerede har tiltrådt disse beslutninger. Det er altså blot en formalitet, at rigsdagen får lov til at drøfte beslutningerne, og det må vel også ses under denne synsvinkel, når man har været så omhyggelig med ikke at lade offentligheden få særlig meget indblik i sagen, og at man har nægtet radioen, på trods af denne institutions ønske, at delagtiggøre befolkningen i drøftelserne på rigsdagen.

Naturligvis opretholder man stadig tale-måden om, at rigsdagen er frit stillet uanset regeringens tiltrædelse af beslutningerne i Bruxelles. Men hvor mange fæster efterhånden lid til den slags tale, når man oplever, at beslutningernes praktiske virkninger indtræder, forinden rigsdagen overhovedet har haft lejlighed til at drøfte beslutningerne? Det er jo nemlig, hvad der er sket i den foreliggende sag.

Udnævnelsen af en øverstkommanderende for de såkaldte forsvarsstyrker har man ikke ventet med at foretage, til den danske rigs-